

Uppföljningsbeslut

efter planerad kvalitetsgranskning av anpassad
grundskola vid Ferlinskolan i Filipstads kommun

Inledning

Skolinspektionen har genomfört en planerad kvalitetsgranskning vid Ferlinskolan anpassad grundskola. Granskningen genomfördes under våren 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen ett antal utvecklingsområden för skolenheten som angetts i beslut den 27 juni 2025.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Ferlinskolan anpassad grundskola senast den 12 januari 2026 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsbehov. Filipstads kommun har inkommit med en sådan redovisning den 19 december 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Rektors ledarskap

Ytterligare kvalitetshöjande insatser behövs.

Undervisning

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Ytterligare kvalitetshöjande insatser behövs.

Bedömning och betyg

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på skolenheten.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten på huvudmannens arbete.

Skolinspektionen avslutar granskningen.

Bakgrund

Rektors ledarskap

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte: 1 kap. 4, 5, 9–10 §§ skollagen (2010:800). Rektors pedagogiska ansvar och ansvar för inre organisation och för personalen: 2 kap. 9–10 och 34 a §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete enhetsnivå: 4 kap. 4–7 §§ skollagen.

Rektorns ansvar för att tillhandahålla flexibel, tidsenlig och tillgänglig utbildning: 11 kap. 2, 5, 6, 8, 13 §§ skollagen.

Läroplan för anpassad grundskolan (Lgra22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Bedömningen var: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling. Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att all personal inom den anpassade grundskolan får den kompetensutveckling de behöver för att kunna göra undervisningen tillgänglig.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat ett visst arbete med kompetensutveckling av personalen som arbetar inom den anpassade grundskolan, men det framgår inte hur kompetensutvecklingsbehoven hos olika yrkesgrupper kartlagts och identifierats. Personalen på den anpassade grundskolan kommer genomföra ett studiepaket från Specialpedagogiska skolmyndigheten om dubbla läroplaner. I samband med detta avsätts också tid för gemensamma möten och diskussioner i personalgruppen. Huvudmannens redovisning beskriver dock inte hur behoven av kompetensutveckling i personalen kartlagts eller hur personal i olika yrkesroller, exempelvis elevhälsans personal, får stöd i sitt yrkesutövande genom kompetensutveckling.

Enligt huvudmannens redovisning är det för tidigt för att se några effekter av insatserna, men utvärdering kommer att ske efter att utbildningen genomförts.

Skolinspektionen bedömer att kompetenshöjande insatser visserligen påbörjats men att de redovisade åtgärderna inte tydliggör hur behovet av

kompetensutveckling kartlagts eller hur samtliga yrkesgrupper som arbetar med den anpassade grundskolan får stöd genom kompetensutveckling. Mot denna bakgrund behöver huvudmannen vidta ytterligare kvalitetshöjande åtgärder.

Undervisning

Författningsstöd

Utbildningens syfte: 1 kap. 4 § skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Den anpassade grundskolans utformning och syfte: 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen. Strukturerad undervisning: 5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Bedömningen var: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt. Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver tillsammans utveckla undervisningen så att den stimulerar och utmanar alla elever att utvecklas så långt som möjligt.

Av huvudmannens redovisning framgår att vissa förändringar av undervisningen genomförts i syfte att stimulera eleverna. Det framgår dock inte hur elever utmanas att nå så långt som möjligt. Enligt redovisningen har nya undervisningsmetoder börjat användas. Eleverna får arbeta i projektform där ett projekt exempelvis haft inriktning mot välgörenhetsarbete och ett annat projekt handlar om att skapa en tidning. Delar av elevernas undervisning, bland annat i naturorienterande ämnen, har flyttats till skolans specialsalar, vilket möjliggör mer praktiska moment i undervisningen. Det framgår dock inte hur undervisningen förändrats och anpassats för att utmana elever att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Enligt huvudmannens redovisning visar samtal med och reaktioner från eleverna att de nya metoderna uppskattas. Arbetet har dock inte pågått tillräckligt länge för att resultatet ska kunna utvärderas. Arbetet med att prova vilka undervisningsmetoder som skapar mest engagemang och intresse hos eleverna kommer fortsätta.

Skolinspektionen bedömer att rektorn och lärarna påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som krävs för att höja kvaliteten inom bedömningsområdet. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter, särskilt med fokus på att utmana eleverna att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte samt hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4–5 och 10 §§ skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Trygghet och målinriktat arbete mot kränkande behandling: 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ skollagen.

Den anpassade grundskolans syfte: 11 kap. 2 § skollagen.

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Bedömningen var: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och att eleverna ges möjligheter att delta i olika sociala sammanhang. Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att ge eleverna på den anpassade grundskolan förutsättningar till ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Av huvudmannens redovisning framgår att vissa insatser för att öka elevernas deltagande i samhällslivet har gjorts, men att det inte skett utifrån ett fokus på framtida yrken och studier. Enligt redovisningen har eleverna, som även framkommit i tidigare områden, tillverkat julkort och sålt till förmån för välgörenhet samt påbörjat ett arbete med att göra en egen tidning. Eleverna besökte den verksamhet som var aktuell för välgörenhetsarbetet och det planeras även ett studiebesök på en tidning. De har haft besök av polisen och eleverna sköter viss del av sortering och återvinning på skolan. De genomförda insatserna har visserligen givit eleverna möjlighet till samhällsengagemang och viss förståelse för samhället, men det framgår dock inte hur insatserna förberett eleverna på ett framtida yrkesliv eller om en studie- och yrkesvägledares kompetens använts.

Enligt huvudmannens redovisning har utvärdering visat att elevernas intresse är stort för dessa aktiviteter och de har varit stolta över sitt deltagande. Arbetet kommer fortsätta att utvecklas framöver.

Skolinspektionen bedömer att vissa insatser visserligen genomförts, men att det inte utgår från ett fokus på att förbereda eleverna på framtida yrken och studier. Det framgår inte om kompetensen hos en studie- och yrkesvägledare använts eller om kartläggning och fortbildningsinsatser inom området genomförts. Mot denna bakgrund behöver huvudmannen vidta ytterligare kvalitetshöjande åtgärder.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

Likvärdig utbildning och rektors ansvar: 1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§ skollagen. Elevens utveckling mot målen och arbete med extra anpassningar och särskilt stöd: 3 kap. 3, 5 och 7 §§ skollagen.

Den anpassade grundskolans utformning och syfte: 11 kap. 2, 5 och 11 skollagen. Utvecklingssamtal och individuell studieplan: 11 kap. 15–16 a §§ skollagen. Betygssättning: 11 kap. 17, 19–23 §§ skollagen.

Bedömningsstöd: 10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgr22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar.

Bedömningen var: Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns. Ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande del:

- Rektorn behöver skapa förutsättningar för samtliga lärare på anpassad grundskola att samverka kring betyg och bedömning.

Av huvudmannens redovisning framgår att vissa förutsättningar skapats för att samverka kring betyg och bedömning, men struktur och innehåll för denna samverkan saknas. Enligt redovisningen har mötestid avsatts för alla undervisande lärare på den anpassade grundskolan där bedömning och betyg ska diskuteras. Det framgår inte av redovisningen på vilket sätt innehållet vid dessa tillfällen styrs eller vilket underlag som används för att skapa en gemensam förståelse för styrdokument och värdeord. Delar som berör området ingår dock i det studiepaket från Specialpedagogiska

skolmyndigheten som beskrivs under Rektors ledarskap. Insatserna har ännu inte utvärderats.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som krävs för att höja kvaliteten inom området. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter och att resultatet av de vidtagna åtgärderna utvärderas.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

Huvudmannens ansvar att för en likvärdig utbildning som uppfyller syftet och tar hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a §§ skollagen.

Kompetens för rektor, lärare och elevhälsa: 2 kap. 11–13, 18, 25 och 29 §§ skollagen (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare).

Ansvar för kompetensutveckling, flexibilitet, lokaler och utrustning: 2 kap. 34 a–36 §§, 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete huvudmannanivå: 4 kap. 3 och 8 §§ skollagen.

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, - Skolans uppdrag och - Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Bedömningen var: Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

- Huvudmannen behöver utveckla sitt arbete med att göra självständiga bedömningar av måluppfyllelsen för den anpassade grundskolan på skolenheten, så att de utgör ett tydligt underlag för beslut om vilka insatser huvudmannen behöver genomföra och vilket stöd som rektorn behöver.

Av huvudmannens redovisning framgår att ett arbete med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå pågår men det är inte tydligt på vilket sätt uppföljningen av den anpassade grundskolan ska tydliggöras. Huvudmannen har sedan tidigare initierat ett arbete kring att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå tillsammans med Skolverket och Karlstad universitet. I det ingår även den anpassade grundskolan. Bland annat ska indikatorer gällande exempelvis elevernas

måluppfyllelse och trivsel tas fram. Dock framgår inte hur den anpassade grundskolan ska följas upp specifikt eller på ett tydligt sätt separeras från uppföljningen av grundskolan. Enligt redovisningen är det påbörjade utvecklingsarbetet väl förankrat i ledningsgruppen och utvärderas löpande.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som krävs för att höja kvaliteten inom området. Skolinspektionen förutsätter att arbetet uppföljning av den anpassade grundskolan specifikt fortsätter, och att resultatet av de vidtagna åtgärderna utvärderas.

På Skolinspektionens vägnar

X Maja Beckman

Föredragande

Signerat av: Maja Beckman

X Malin Lundquist

Beslutsfattare

Signerat av: Malin Lundkvist